

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak:			
Helyben:		Videkre küldve:	
Egy évre . . .	10 kor. — fill.	Egy évre . . .	16 kor. — fill.
Fel évre . . .	5 . . .	Fel évre . . .	8 . . .
Negyed évre . . .	2 . . . 50 .	Negyed évre . . .	4 . . .
Egy hónap . . .	1 . . .	Egy hónap . . .	1 . . . 70 .
Egyes szám ára 4 fillér.			

Főszerkesztő: **BENEDEK JÁNOS.**
 Felelős szerkesztő: **IFJ. MÓRICZ PÁL.**
 Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díjak:
 Hat hasábos petit sor 10 fillér. Nagyobb terjedelmű és többzet megjelenő hirdetések jutányosan. — Apró hirdetés minden szöve 4 fillér.

Virrad.

Benedek Elek kiváló írónknak, a székelység egyik leglelkesebb fiának, a »Magyarság« felelős szerkesztőjének közöljük — lapunk ezen vezető helyén — hazafiai őszinte érzelssel megírott megkapó cikkét székely véreinkről, a kiknek a fővárosában kiváló magyar, székely vezető férfiak névtelen hősökkel egyesülve most alakították meg a Székely társaságot. Nevezetes alapvetés ez a székely akció ügyében, mi hiszük, hogy Debreczenben is megfog a Székely társaságnak egy fiók-egyesülete alakulni, azért olvasóink figyelmébe ajánljuk e hazafias cikket. Mar azért is érdemes ennek a sorait elolvasni, lelkünkbe fogadni, mivel Benedek Elekét 1. hó 23-án Debreczen falai között üdvözöljük és fogadjuk a Csokonaiör székely estején, amelyen kiváló székely írók a székely testvérek érdekében fognak beszélni a szeretet szavával szólni. Olvassatok és gondolkozzatok a cikk fölött, mely a haza és fajszereget profécziája. Olvassatok tehát e cikket és fogadjatok lelketekbe annak igazságait és ne legyetek kishitűek. A kishitű, széthúzó nemzetek sorsa a pusztulás. . .

Névtelen hősök, tanítók és tisztviselők, csupa kisemberek indították meg a székely akciót. Kezdetben megmosolyogták az apostolokat, majd gyanakodva kérdezték: mit akarnak ezek a kisemberek? A névtelen hősök azzal feleltek, hogy dolgoztak tovább s a ime lassankint a nagyok közül is egyik-

másik közéjük állott, munkát kértek s kaptak is.

Forduljon figyelmetek egy pillanatra a székely főváros felé s nézzétek, az apostolok által elvetett magból mi lett. A közelet kiváló férfiai adtak itt találkozókat, a nagyok kezét fogták a kisemberekkel, hogy együtt fogjanak a munkához, Tekintetek be a marosvásárhelyi gyülekezetbe s ime látjátok, hogy a székelykérdés többé már nem helyi kérdés, a székelynép megmentéséért már nemcsak az erdélyi és székely egyesületek buzognak, de velünk van az ország leghatalmasabb egyesülete: az Országos Magyar Gazdasági Egyesület is? Febr. 15-én — jó lesz ezt a napot megjegyezni — országos ügyggyé lett a székely ügy s akik ma még féltékenykedve nézik a »magyarországi« segítséget, rövid időn bizonyágot nyernek arról, hogy ennek a segítségnek nincs semmi néven nevezendő rejtett érdeke; a magyar testvér nyújtja segítő, támogató kezét a székely testvéreknek. A székelység megmentése nemzeti érdek. Az elbukott székelység bukásában magával rántja az erdélyi magyarságot s ha ez a védőfal leomlott, következik a nagy halál, az egész ország halála.

Vajjon van-e még magyar ember, aki nem így látja ezt? Van-e még erdélyi ember, aki a magyar testvérek minden önös érdekétől tiszta segédletét megmerje gyanusítani, munkakedveteket megrontani?

Vérünké vált a gyanakodás, de ez nem is csoda. A mi hátunk mögött is, kik fajbéli székelyek vagyunk, ott áldódik a meggyanusítás ördög s mi ezen sem csudálkozunk. Nincs nép, mely annyiszor fenéig itta volna a csalódások keserű poharát, mint a székely. Nincs nép még a haza földjén, melyet oly lelkesen veszítére hagytak volna, mint a székelyt. Azzal az otromba szüklátkörű politikával, hogy a székely úgy is magyar marad halálig — a sir szélére juttatták e népet. Innen kell most visszavezetnünk, az életnek visszaadnunk, a magyarság bomlajadozó védőfalát újra építenünk.

Mért, hogy nem lehetett ott egy kis szobában az egész Magyarország s hallotta volna a Székely társaság memorandumát, melyet épp most küld fel az ország szívébe, a közoktatásügyek miniszterének? Ez a memorandum csak egy sebet tár fel. Csak egyet. Ez a memorandum azt szokja el, hogy a székely fővárosban több százgyerek

Öreg Petze István, a hortobágyi számadó csikós.

(Ajánlva Darányi Ignác földművelésügyi miniszternek.)

Írta: **Ifjabb Móricz Pál.**

I.

Nemes Debreczen város egyik legöregebb, hű cselédje Öreg Petze István. Már 41 év óta teljesít nevezetes, fontos szolgálatot a nemes város öreg cselédje, aki hihetetlenül holmi burkus herceggel nem cserélne. . . Egyrészt, mert »mindenkinek jobb a maga hazájában«, másrészt nincsen olyan nagy tarisznya kincs, a melyért Öreg Petze István uram a delibábos Hortobágytól és az ő ménesétől, az ő nyihogó lovaitól megválna.

Ide s tova hatvan esztendeje annak, hogy az az első harmat felszáradt, a mikor Petze István a szép Hortobágyi pusztán először hentergett a gulyás legény buudáján avagy a csikós piros rózsás ezifra szűrén. Mert az Öreg Petze már a muzka világban »belső ember« volt a nagy Hortobágyon, mint edesatyjának, az Öreg Iudashalmi számadó gulyásnak fürge, apró tatár szemű fia.

Azóta sok víz lefolyt már a nagy Hortobágyon is. Sok nádas elpusztult már a puszták világából, hol odelő farkas, betyár buvóhelyet talált, a tisztás vizben pedig hapogó vadmadarak, ezüstös hasu kövér hatacskák. . .

Öreg Petze István ma is hegyes végű ezüst gombos lajbit, meg pompapiros rózsás debreczeni szűrt visel, hogyha bejön a városba.

Mondom: vasárnap is bezónázott a hortobágyi viczinálison az öreg csikós gazda, hejh, a lovat kimélni kell, mert nem mind egyiknek egyformán jár ki a nemes Debreczen város zabja. . . Pedig mesebeszéd, hogy olyan szurós volna az a zabszem, nemes Debreczen város zabja legalább nem ilyen.

Ünnepségre hívták a városba Öreg Petze István uramat, a ki bizonyos, hogy mielőtt bucsuzott volna a hortobágyi magános pásztor tanyájától, helyben, rendben hagyott ott mindent. . . Nagy a felelősség uraim! Öreg Petze István már 41 év óta számadó csikós a Nagy-Hortobágyon, a nemes Debreczen város szolgálatában, oda-előbb még atyja mellett szolgált és nem kisebb birtok vagyon az ő izmos, kerges kezére, tapasztalt pásztor eszére, egész lóhoz tapadt, tatáros arczu mivoltára bízva, mint

a nemes városnak a kitünő hírv törzsménes, a melyből már a szép Rakóczy Ferencz fejedelemünk és édes urunk kurucz legényei alá is nevelődött — annak idején — tánczos, futós harci paripa.

Mióta Öreg Petze István számadó csikós gazda kezeli ezt a híres és jeles törzsménes, csak maga felnevelt mintegy 2000 csikót, de hát még odelő a nagyatyák, az ösátyák, a hortobágyi pusztá régiult, zsiros gatyás, rezes karikás nyelű, tuzoktollas, darutollas pásztormesterei? . . .

Öreg Petze István tehát bezónázott a városba, hogy a szélvész dütené fel ezt a vasutat, a miért oly csuffa tette a szép, a szabad, a delibábos hortobágyi pusztát. Nemes Debreczen város ősi nagy tanács-termében már várán-várták nagyságos Simonffy Imre polgármester és a tekintetes Király Gyula gazdasági szenátor ur, meg a nemes város számos érdemes, nemzeti pol. árai Öreg Petze István hortobágyi számadó csikóst, akinek a hűszolgálatáról maga Darányi földmives miniszter ur is megemlékezett; — az Isten áldja meg a nagyméltóságos urnak még a lépését is, hogy nagy országos dolgai között sem feledkezik el a magyar föld hű, dolgos becsületes kövitézeiről sem. . .

Öreg Petze István uram, a hortobágyi

kerüli az iskolát, minthogy nincs elegendő iskola s ami van, az is siralmas állapotban. Egészségtelen fészkek. Be kellene zárni azokat. De ha bezárják? Ki épít újakat? A város — koldus. Tenger adósság borítja. Hol vagy állam, ki cifra házakat épít az oláhoknak? Ez csak egy seb. De ez a legnagyobb székely város sebé. Egy az ő sebjei közül. Mostan pedig gondolkoztatok: ha tele van sebekkel a székely főváros, minő lehet a képe annak a testnek, melynek Székelyföld a neve? Hiszen majd jönnek, napvilágra kerülnek az adatok. A száraz adatok. Szinezés nélkül. S ezek a száraz adatok megfogják döbbsenteni mindenkinek a lelkét, ha csak nem fásult meg a magyar lélek, a magyar szív s tanúi leszünk olyan megmozdulásnak, melyhez hasonlatos e hazában még nem vala.

Ugy tetszik nekem, mintha virradna már. Vajjon nem csalódom-e? Vajjon újra ki kell-e hajtunk a csalódások keserű poharát? Vajjon csakugyan el kell-e pusztulnunk nyomorulttan, gyalázatosan?

Nem. Nem. Virrad, virrad, virrad!

Benedek Elek.

esikős gazda, dehogyan is számított arra, hogy még valaha a lóruknak is eszébe jut... Az ezüst gombos medény alatt majd elolvadt a szíve, midőn a régi vitez és délcég pirosantliká-honvédkapitányból Lipotkeresztes labanczeza vedlett ősz polgármagy, a vén Simonffy nagyságos ur, maga is elerzékenyűve, átadta a szamádo esikősnek a föl imivesminiszter ur ajándékát és kitüntető levelét, melylyel a nemes Darányi ur a magyar föld hű, öreg eselédjeit szokta kitüntetni. Ot darab tizforintos arany ez és egy aranyrámás díszoklevel, a mely idővel meg, adja Isten, hogy mennel inkább több idők múltán, szép örökség lesz a ven hortobágyi esikős után, mint a hűségnek, a becsületet szolgáltnak az előismerése.

Az 5 arany az ezüstgombos lajblí zsebébe került, az aranyrámás díszoklevel pedig a rózsás szür alá dugva, nagy óvatosan szállította a nemes város utczáján a ven esikős... Hejh város, Debreczen város! Ékes vagy te! Gyönyörű vagy te... De mégis csak szebb a nagy hortobágyi pusztá; mert ott tágasabb hely, ott az egyik ember nem igen dörgölődzik a másikhoz. Pedig nem jó mindenféle emberrel dörgölődni. Mert nem tudhatni, hogy kiből mi lakik? Különösen a városi fajta embert nehéz kiösmerni. Óvatosan lépegetett tovább az utczán, a vasárnapi nyüzsgő tömeg között a ven esikős. Apró, okos, fekete tatarszemével fürgén tekintgetett körül a jövő-menőkre. Aggodalmasan őrizte az ezüst gombos lajblí zsebben az öt aranyat, a piros rózsás szür alatt pedig a rámás üvegezett levelet. Hejh, mert tágasabb, kedvesebb a nagy hortobágyi pusztá, ott nem dörzsölődik egymáshoz az ember, ha mindjárt a bundán is keresztül esap a hortobágyi szél; merthogy a pásztorok a hortobágyi pusztán leginkább a tokaji hegyet tartják a szélfogó szárnyeknek. Erről az ősi magyar pusztáról, öreg Petze István után, még mondok némely pásztori emlékeztetéseket.

Gambetz-rendszer.

(Néhány szó a városi gazdalkodásról.)

Debreczen város gazdalkodása sem más rendszerű, mint a mit az alvidéken Gambetz-rendszernek neveznek.

Ez a Gambesz egy híres, ravasz örmény volt az alvidéken, a ki az üzleteiben nem volt válogató, mert főtörékvese az volt, hogy penzhez jusson. Aranyelvet abban foglalta össze, hogy fogyasszuk a penzt, természetesen a mások penzét és a maga zsebébe.

Ezt a gazdalkodást neveztek el az alvidéken Gambetz rendszernek és ha merlegeljük, vizsgáljuk a mi viszonyainkat, arra kell jünni, hogy sok tekintetben a mi városunknak is az ilyen örményes, Gambetz gazdalkodási rendszer uralkodik.

Az arany Gambetz rendszer itt is az, legalább eddig az volt, hogy fogyasszuk a penzt, mar tudniillik a város penzét. A nyírott gyapjas polgárság pedig azután törölgesse a szemét, vakarja a fejét, szoritgassa össze a és összebb a nadrágszíjait és aztán sirva nezzze, hogy mit kapott az elpocsékolt, befektetett penzert. Fő, hogy fogyjon a penz, tudniillik a város penze és oszoljék a katonaság között az apró penz. Es eddig fogyott is a penz, oszlott is a költség, és ha a város előjárót komolyan sarokba szoritana valamiféle keményagaru Kaffka kormánybiztos, ekkor — Gambetz lelke a megmondhatója — furcsa számadások, furcsa alkotá-ör kerülnének elő. A nemes város pedig hasonlatosképpen tűnne fel a kiürített gömböcshöz azután a sok istentelen Gambeteles után, melynek, hogy vége szakadjon, követelje a borig nyírott polgárság, a melynek megbízottai pedig, a város atyák, még a tisztújítás előtt követeljenek tiszta képet, számadást az eddigi zürzavaros, sorvasztó, pusztító, háladatlan gazdalkodásról; mert fogytán mar a régi kövér debreczeni gömböc, tehát itt az ideje, hogy — legalább jövőre — leszereltessek a Gambetz-rendszer, a mely a gazdag Debreczent is adósságokba, pótadókba, anyagi valóságba sodorta és a nagy adózatok fejében meg csak sikerült, szolid, hasznos alkotást sem igen mutathat fel.

Fogytán a régi kövér debreczeni gömböc. Felelte a Gambetz rendszer. Ne tovább ezen a lejtőn. Városatyák, tegyétek meg a kötelességeiteket. Követeljétek a tiszta képet mindenek! Ne tovább a lejtőn!

Debreczen város közjövődélmei 200 év előtt.

— Gazdasági történelmi adatok. —

Írta: Zoltai Lajos.

(Mutatvány szerzőnek a Magyar Tudományos Akadémia és a földmívelésügyi miniszterium támogatásával az országos Magyar Gazdasági Egyesület által kiadott „Magyar gazdasági történelmi Szemle” című folyóirat 1902. évi I. füzetében megjelent s Debreczen 200 év előtti gazdasági életét ismertető értekezéséből.)

I.

A városi számvevőség régi rendezetlen levéltárában megtaláltam az 1676—1684 és 1705—1710 évi számadások kivonatait. Bár némely tisztviselők számadásai hiányoznak, mégis e füzetek igen sok becses adatot nyújtanak Debreczen hajdani háztartása megismeréséhez.

Vegyük elő például a praedium-inspectorok 1680. évi számadását.

Az alsó járáshoz osztott Ebes, Szepes, Fancsika, Haláp, Bánk s a szepesi Lovászok földje inspectorai következő bevételekről számoltak el:

Ebesi Föld jövedelme	fl. 405—87
Szepesi Föld jövedelme	„ 333—35
Fancsikai Föld jövedelme	„ 15—
Halápi Föld jövedelme	„ 33—
Bánki Föld jövedelme	„ 59—
Szepesi Lovászok földje jövedelme	„ 14—12

Tota summa fl. 860—34

Erogatio.

Administráltak diversis vicibus	
Biró Urnak	fl. 654—14
Deakok számára Szepesi föld jövedelméből tízed penzt adtak	„ 22—
Kállai Dézmát ebesi Földtől kész penzt, 2 par eszmát, 2 tábla szappant	„ 18—
Bánki földet Török részről vették meg	„ 44—
Magyar részről Csomaközinek attak	„ 12—
Magok saláriuma	„ 24—
Summa erogationis et administrationis	„ 774—14

Veszendő restantia Szilágyi János Uram halála és mindkettőnek Városunk közönséges romlasakor házokkal edgyütt Regestrumoknak megégése miatt fl. 86—20 elengedtetett, et sic Restantia nihil.

Felsőjárasi Macs, Hegyes, Monostor, Szt.-György, Zelemér, Pallag inspectorai számadások:

Macsi, hegyesi pusztá proventusá fl. 335
A többinek proventusá pro nunc semmi sem volt

Summa per se fl. 355

Erogatio.

Administráltak diversis vicibus	
Biróurnak	fl. 86—
Macsi föld dézmájában készpenzt attak	„ 14—
Két par karmasin eszmát	„ 4—80
Két tábla szappant	„ 1—80
Dézmának Kállóba vitelekör költség	„ —80
Két macsi pásztor fizetése	„ 4—
(egyik megholt)	
Monostori pásztor fizetése	„ 3—48
Azon pásztor gyógyítására	
Borbélynak	„ 1—50
Magok salariuma	„ 16—
Deaknak fizettek az irásért	„ 5—
Mostani Biró Urnak adminisztráltak	„ 35—92
Uratlan földeken maradt el	„ 8—75
Magok költsége	„ 3—34
Város dolgában való költség	„ —72
Summa Erogationis et Administrationis	„ 208—15
Tempore Rationis administráltak	„ 25—50
Restal fl.	123—35

A 18 század elején az 1705—10 évi számadások szerint még lejjebb szállott a praediumok készpenz jövedelme. Imé a tanubizonyosság 1706-ból.

Alsó járási földek:

Ebesi-Szepesi földek taxája fl. 351—07

Erogatio.

Kutat csináltak az Hegyisen	fl. 6—30
Magok Salariuma	„ 36—
Szabad földek béri és a ki kinveszett	„ 68—88 ¹⁾

¹⁾ Szabad földek alatt a városi tisztviselőknek papoknak, tanároknak, kántoroknak kijáró földilletményt érthetjük.

Administráltak Percceptor	fl.	
Uraknak	"	230-10
	fl.	341-28
Restantia	"	9-79
Item Tikos Uram adott	"	9-72
Felső járási földek:		
Macsi, Hegyesi, Szt.-Györgyi		
Nyilas szám No, 757, perdé-		
nár 30, facit	fl.	227-10
Erogatio.		
Administráltak Percceptor	fl.	93-30
Uraknak	"	2---
Csöszök fogadása s könyv	"	3---
Két kut tövit töltötték	"	15-15
Szabad földek béri	"	24---
Magok Salariuma		
Summa	fl.	137-45
Commissió Abrud-Bányai utra	"	14---
Rest.	fl.	75-65

A szováti, sámsoni földesuri birtokok, valamint a Tisza mellett fekvő Ohat jövedelme a jobbágyok, illetőleg a szomszéd községek lakosai által fizetett dézsma, nona és decimából állott. A szovátiak, kik az 1701. évi összeírás szerint²⁾ 64 jobbágyot számláltak, ebben az évben a nonat 50 k. öből tavaszi, 50 k. őszi buzában és 50 k. árpában subarendáltak Szent-Mihály napi terminus mellett. 1707-ben a tanács előző évi nyomorúságokra és káraikra nézve egy évi taksájukat elenyedte; 1714-ben pedig kérésükre a nonájukat 40 k. tisztabuzában és 40 k. árpában állapította meg. Ugyanekkor a sámsoniak nonáját 6 k. buzára szállította le, cum conditione, hogy a felsősvécsai király (XII. Károly) transitusának alkalmas-ságára feles vadakat hozzanak.³⁾

1719-ben a sámsoniak dezmája már 27 debreczeni köből tisztabuzára emelkedik.⁴⁾ Az 1716. évi összeírás Sámsonban 49 jobbágy telket mond a városnak.⁵⁾

A 9000 holdas ohati praedium egy részét a 17. század végén és a 18. század elején az egyeki, akkor még kálvinista valásu lakosok szántották, kaszálták — egy időben cserében Nagy Iványért⁶⁾ majd árendáért. 1714-ben az élet szűk és szegény voltához képest az ohati földekért 40 köből tiszta buzát és 10 k. árpát kellett nona és decima fejében fizetniük. 1715-ben mint látszik, ismét a nagyiványi praedicumot kinnáltak cserében Ohat használatáért, mert instantiájok megnézésére és határainak kitanulására képviselőket küld ki a Communitás ilyen utasítással:

1. Nyomása legyen. 2. Ha kaszáltatnak egy boglyától fizetessék dr. 34. 3. Erdeit ne usurpálhassák, mint az előtt volt, ezután is úgy legyen. Szakasszanak nekik szántó és kaszáló földet s magunk marháinak is szakasszanak.⁷⁾

Tehát a legtöbb pusztá, különösen pedig az erdőség alig hajtott szambavehető készpénz jövedelmet a házi pénztárnak, néha pedig közvetlenül egy dénart se. De nem is csupán az lebegett az előljárásság szemei előtt, hogy például az 1700-ban ismét zálogba vett Gyulai Hegyes okvetlenül be hozza a 2240 forint zálogsumma kamatait, vagy az 1713-ban szerzett Zelemér 500 frtnak az interessét. A természetben nyert földjáradék, a polgárság megélhetésének könnyebbülése, teherviselőképességének emelkedése volt az a recompensatio, a melyet a nagy zálog summákért vártak.

²⁾ Városi jegyzőkönyv 1701. 177 lap.

³⁾ Városi jegyzőkönyv 1714. 419 lap.

⁴⁾ Városi jegyzőkönyv 1719. 693 lap.

⁵⁾ Városi jegyzőkönyv 1716. 847 lap.

⁶⁾ Városi jegyzőkönyv 1704. 745 lap.

⁷⁾ Városi jegyzőkönyv 1715. 596 lap.

Más jövedelmi források, nem összehalmozott roppant földbirtok, fedezték a város százfele kiadásait. És ha csak egy-egy Szejdi, Caraffa, Galga nem esik ki rengeteg sarozot a debreczeniek, ezek a közjövödelmek elegendők voltak a rendes terhek és kiadások fedezésére.

— Vége köv. —

A székelyek Debreczenben.

A Benedek Elek lapjából vettük ezen Debreczent közelről érintő kedves hirt:

Van Budapesten egy szálló: Fehér ló a neve. Annaka szállónak a földszintjén egy keskeny, hosszukás terem. Ebben egy hosszú asztal. E mellett az asztal mellett telepednek le minden hétfő este a székely honatyák. És a székely írók. Az étel, a mi az asztalra kerül — csupa hazai: turós puliszka, tokány, töltött és lucskos káposzta, fatányéros, tárkányos bárány egészen az ordás palacsintáig. Csupa olyan étel, miket csak a székely gyomor bir meg. A vendéglős székely. A felesége székely. Baróthi asszony. Székely izlés, székely levegő, itt egyébről nem esik szó, csak a mi bajainkról. A magas politikát kint hagyjuk, a pártpolitikát be nem eresztjük: kormányparti, eller-éki honatyá, itt székely és székely, semmi más. Itt csak egy politika van: a székely nép tenger nyomorúságának a megbeszélése „magunk közt“, s bár régóta cselekedjük ezt, eddig még eszünkbe sem jutott, hogy az ujságlapokba kinyomtatassuk: mi hoz össze a székely konyhán kívül.

Tegnap este aztán, hogy nagy fáradtan a marosvásárhelyi utból megint összeverődünk, valamelyiknek eszébe jutott: mégis csak egyszerűen nem ártana, ha kinyomtatnók, hogy „vagyunk“, élünk s vacsora közben is otthon jár az elménk. Mért ne tudja s ez a tudat mért ne bátorítsa otthon sanyargó tejtösvéreinket, hogyvalóképpen ez az asztal az összekötő a hazai s a budapesti székelyek között. Hogy ez az asztal adta meg a székely kongresszusnak az igazi irányt, azt, amelyet most a vásárhelyi értekezlet szentesített.

Erről az értekezletről számolt be tegnap este az asztal feje: Bedő Albert S itt ennél az asztalnál határozódott el, hogy jövő vasárnap, mindahányan vagyunk, lemegyünk Debreczenbe, hol a Csokonai-Kör olyan felolvasást rendez, a milyen még nem volt „ide ki Magyarországon“: csupa székelyírók olvasnak fel. Nagy dolog ez atyamfiai. Az Alföld szive: Debreczen megmozdult a Székelyföldért.

Ezt a jó alkalmat elszalasztani nem szabad. Menjünk oda testvéri ölekezésre. Ugy-e menjünk? S ha hivnak

egyebüvé? Ugy-e menjünk egyebüvé is? Ne pihenjünk, míg a nagy magyar társadalom vérébe át nem szívódott a mi akciónk.

*

Az „asztal“ megmozdult. Most már nem rejtegetjük többet, mit csinálunk. Mert rossz a világ nyelve, még bizony összeesküvéssel gyanúsíthatnának. Ami van is némi igazság. Mi csakugyan összeesküdtünk: addig meg nem nyugszunk, a míg szebb világ nem lesz a mi kicsi, a mi szegény, elhagyatott földünkön!

Fiuk! Vasárnap megyünk Debreczenbe!

NAPI HIREK.

Mi lesz hát?

(Refor átus vagy »protestáns szövetség.«)

A Debreczeni Friss Ujság mai száma ujdonságai közt „protestáns szövetség Debreczenben“ czimmel egy közleményt hoz. Hát ez bizony ujdonság és pedig meglepő ujdonság. Először azért, mert leczáfolja saját hétfői ujdonságát, a melyben azt keseregte el, hogy ama „szépezsme“ hajótörést szenvedett s ezuttal szinte hetvenkedve hirdeti, hogy ama „szövetség“ minden gyámkodás nélkül és bárki ellenére is meg fog valósulni. Másodszor azért, mert „már nem református“ szövetségről beszél, pedig a folyó hónap 16-án tartott értekezlet is erre hivatott össze, hanem „protestáns“ szövetségről. Tudósító ur tehát nagy zavarban van: „a szép eszmének“, amely hajótörést is szenvedett, nem is, — még a czimét sem tudja. Ily lelkiállapotában nem tudjuk be neki azt sem, hogy emlékezete is cserben hagyta, igazságérzéke pedig meghibbant. Valótlan ugyanis azaz állítása, hogy a február 16-iki értekezlet a lelkészi karral nem tudott egyetértésre jutni; igaz ellenben az, hogy a jelenlott világiak többségével sem bírta az elnök a maga czéljának üdvös voltát megértetni, sem pedig az általa tervelt szövetség megalakítására vonatkozó bármilyen indítványát elfogadtatni. Ha lehiggad amaz igazán érdekes ujdonság írója, bizonyosan visszafog emlékezni, hogy az értekezleten határozottan kidomborodó többség és kisebbség volt; azonban fájdalom, de így esett az eset, az utóbbi maradt ott Dégenfeld gróf elnökkel, a többség pedig elhagyta a termet.

Mozgalom az alsónyirvidéki vízlecsapoló társulat ellen.

Értesítettnek mindazon debreczeni kaszáló és földbirtokosok, a kik a vízlecsapoló társulat visszaélései ellen a belügyminiszter-

hez felterjesztendő panaszos kérelemnek még alá nem irtak, de ehhez hozzájárulni kívánnak, hogy folyó hó 20 napjáig minden nap d. e. $\frac{3}{4}$ 12 órától d. u. 1 óráig a kérvényt aláírhatják dr. Király Peter ügyvédnek Széchenyi u. 19. sz. alatt levő irodájában.

Az új debreczeni kir. ügyész.

A hivatalos lap tegnapi száma adja hírül, hogy a király dr. Galauff János budapesti ügyészségi alügyését a debreczeni kir. ügyészséghez ügyesszé kinevezte.

Hát Debreczen alszik?

A vidéki városok polgármestereinek tavalyi kongresszusán a városok sérelmeit tárgyalták főképen, amelyek három részből állanak. Az első sérelem, hogy az állam folyton újabb kötelezettséget ró a városokra anélkül, hogy azért valami ellenszolgáltatást adna; kerik tehát a városok, hogy az állam teljesített állami funkciókért költségeiket legalább részben az állam terítse meg. A második, hogy a törvényben és a kormányhatósági rendeletekben nincs különbség tevé a városok és községek között, pedig a községek szervezete, ügykezelése össze se hasonlítható egymással. A harmadik sérelem az volt, hogy a városok fogyasztási adattervezetű jövedelméről szóló törvény javaslatot bizonytalan időre akarták meghosszabbítani. A sérelem a polgármesterek kongresszusának sűrűs főirata folyton orvosolva lett, a mennyiben a törvény meghosszabbítását csak négy évre mondták ki, de azért kívánatos, hogy az így természetű jövedelmek emelését kerjék. A vidéki törvényhatósági városok közgyűléseiken most mind sorra tárgyalják a kongresszus határozatait s külön főiratban tartják fel a városok sérelmeit. Az állami funkciók költségeinek visszatérítését, mint a nagyváradi lapokból olvassuk, Nagyvárad külön főiratban kéri. Hát Debreczen — alszik?

Új járásbíró.

A király Tóby István zilahi alügyészt a hajdunánási járásbírosághoz járásbíróvá nevezte ki.

A vármegyei főjegyző nyilatkozza.

Tegnapi számunkban közöltük „A mas levele” cz. lapunkban megjelent újdonságunkra vonatkozólag Wespriény Zoltán vármegyei főjegyző ur nyilatkozatát.

A nyilatkozatba sajnálatos sejtőhiba csuszott be, mely különös félreértésekre adhatna alkalmat, miért is — helyroigazítva — itt közöljük azt a részt, a melynek a sajtóhiba más értelmet adott. A helyes szöveg a következő:

„Az tény, hogy Ferenczy Elek volt főszolgabíró egy, az ellene folyamatba tett fegyelmi vizsgálat ügyében, hivatalos eljárás közben kezemhez adott, reá nézve terhelő, — tehát nem mint a közlemény mondja ártatlan tartalmu — levél miatt, nem számolva és nem törődve a következőkkel, levélitök megsértése címén, ellenem is, mint tettestárs ellen nem által vad feljelentést tenni akkor, a midőn a legjobban tudva és tudhatta, hogy reám vonatkozó vádja alaptalan, s hogy mint ilyen teljesen eredménytelen is lesz.”

Az ítelet indokolását különben volt alkalmunk elolvasni s abból is meggyőződ-

hottünk, hogy a felmentés nem azért történt, mert a levél ártatlan tartalmu, hanem mert Wespriény Zoltán a hivatalos kötelességét teljesítette akkor, amikor a vizsgálat folyamán az egyik tanu által bizonyítékként kezébe adott levelet elfogadta és az iratokhoz csatolta.

Debreczeni gazdasági tanár Berlinben.

A debreczeni felsőbb gazdasági iskolának egyik kiváló tanára, Sporzon Pál jeles szakíró, a ki a mezőgazdasági gépek meghonosítása és népszerűsítése körül oly maradandó nagy érdemeket szerzett, ez időszerint Berlinben időzik. Sporzon a németországi szesztermelők kiállításának megtekintése végett időzik a német fővárosban s a látottakról, impresszióiról élvezetes, tanulságos levelet küldött a „Hazánk” szerkesztőségének, melyet, nevezett lap szerkesztőségének engedelmével, lapunk csütörtöki számában mi is közlünk. A németországi szesztermelők kiállításának legfőbb célja az, hogy az alkólipari használatosságáról tegyen tanulságot. Az alkohol mint hajtóerő detronizálni akarja a petrolumot. Ennek közgazdasági forradalomszerű hatását itt, a napihír szűk keretében, méltatnunk nem lehet. E helyen csupán Sporzon tanár kitünő tudósítására hívjuk fel, már előre is, olvasóink figyelmét.

Szekelyek a színházban.

Vasárnap este a szekely vendégek tiszteletére, kik a Csokonai ünnepélyre Debreczenbe jönnek, diszeloadás lesz a színházban. Ez alkalommal a szekelység történetéből merített Benkő hatásos drámája. „Bukov a szekelyek hőhérja” kerüli színpadra két főszerepben a Komjáthy párral. — Az előadás keretében bemutatják a szekely szokásokat, táncokat, melyek betanításán Makray Dénes, a ki mellesteg megemlítve, maga is csángó szekely, buzgólkodik. A diszeloadásra felhívjuk az érdeklődők figyelmét.

Tanulmányut Debreczenből Olaszországba.

A debreczeni kereskedő társulat kereskedelmi tanitézete ez évben is tanulmányutra indul, tanárok és a jelentkező rövendékek. A f. tanévre kitűzött tanulmányut: ideje: maretius hó 23 tól április hó 3 ig. Iránya: Debreczen—Budapest—Zágrab—Fiume—Trieszt—Velenze—Padua—Velenze—Fiume—Budapest—Debreczen. — Megtekintendők: Zágrab monumentális épületei, a székesegyház kincseivel, a délszláv tud. akadémia gyűjteményei, — Fiume város és a kikötője, a kereskedelmi iskola, papírgyár, petróleum finomító; — Abbazia: — Trieszt kikötője, a tőzsde, a tengerészeti akadémia gyűjteményei, az osztrak Lloyd hajógyára; — Velenze műemlékei, palotái, az arsenal, a muranói porcellángyár. — Padua régi középületei stb. — Budapest monumentális épületei, az iparművészeti muzeum, a „Flóra” gyertya és szappangyár stb. e tanulmányut összes költségeit (beleértve 12 napi teljes ellátást, vasuti és hajó jegyeket, belépti díjakat stb.) 100 azaz száz korábban állapítottuk meg.

A guti magfák eladása,

A guti magfákat mint ösmeretes, a tanács szabadkézből 200.000 koronáért eladta. Felebbezés folytán a guti magfák ügye a januári közgyűlés elé került s a közgyűlés a tanács intézkedését nem hagyta jóvá, sőt a magfák eladásának ügyét végkép levette a napirendről. A guti magfák ügye most ismét előkerül. Egy budapesti fakereskedő czég, Singer ajánlatot tett a városi tanácsnak, ha a tanács árverés mellözésével, szabadkézből eladja a guti magfákat, az esetben megadja érte a 278.000 korona becsárát. A tanács holnap tartandó ülésén tárgyalja az ajánlatot s javaslatát betereszti a közgyűléshez, amely dönt a fölött, hogy fentartja-e a januárban hozott határozatát, avagy eladja-e a guti magfákat? A városi gazdálkodás jellemzésére elég kitünően domborít ez az egy eset is.

Mostre bünper a debreczeni kir. Törvényszéken.

Rendkívül érdekes s maga iránt, ugy jogász körökben mint kereskedők s általában a nagy közönség között érdeklődést kelto bünper tárgyalást kezd meg a debreczeni kir. törvényszék folyó évi februar 25 s következő napjaira kitűzött főtárgyalásain. A bünper tárgyalása az óriási anyag és szemelyekre való tekintetből: f. hó 24, 25, 26, 27, és 28, napjaira van ugyan kitűzve, valószínű azonban, hogy a tárgyalás ezen napokon túl is fog tartani. A vadlottak esalard bukás büntette s más büntetendő eselekmények miatt vannak vád alá helyezve s névszerint a következők: — 1., Feldmesser Gyula, 2., Feldmesser Herman 3., Schwarz József, 4., Klein Adolf, 5., Feldmesser Samu, 6., Feldmesser Péter, 7., Rosenfeld Ignatz balmazújvárosi, 8., Grossmann Ignacz tolesvai, 9., Vidder Marton szikói, 10., Feldmesser Péterné sz. Grossmann Margit balmazújvárosi és 11., Vidder Mihályné szikói lakosok. A vadlottak tehát 11-en vannak. Mint magánvadások 9-en szerepelnek a bünperben leginkább pénzintézetek, közöttük a debreczeni kereskedelmi és iparbank és Közgazdasági bank. Mint sértett 31, részint phisikai részint jogi személy szerepel. Ezek közül helybeliek: Nach és Ungár czég, Róz Jakab czég, Deutch Lajos könyvelő és Weinberger Lajos és testvérei czég. Tanuként pedig 37-en vannak beidézve, részint más vidékről valók; így sokan M. Szigetről és Szolnokról. Debreczenből dr. Balázs Bertalan és dr. Körössi Kálmán ügyvédek fognak tanuskodni. Szakértők gyanánt Hubay Alajos és Szatmári Mihály debreczeni lakosokat rendeltek ki. A főtárgyalásokon dr. Oláh Miklós törv. bíró fog elnökölni. A közvédat dr. Bálint Zsigmond fogja képviselni. Védők dr. Mariska György, dr. Kardos Samu és Nagy Sándor debreczeni ügyvédek lesznek. A főtárgyalás az 1-ső számú tanácssteremben tartatik meg s a terem tulzsfeltségének elkerülése végett a terembe csak jeggyel lehet belépni.

A Csokonai-kör tagjainak figyelmébe.

A következő sorok közlésére kérttünk fel: Minthogy a Csokonai-kör tagjai között sokan lakást változtattak belépésük óta, könnyen megeshetik, hogy számos mgghívó nem juthatott kézhez. Ez uton kérem tehát a Csokonai-kör mindazon tagjait, a kik

meghívót nem kaptak, szíveskedjenek hozzám fordulni. (Reáliskola-utca 4. sz.) Debreczenben 1902. febr. 18. Kardos Albert, a Csokonai kör titkára.

Uj ügyvéd.

A debreczeni ügyvédi kar egy fiatal taggal szaporodott. Az új ügyvéd: Lukács Emil dr. ügyvédi irodáját értesülésünk szerint Piacz-utca, Schäffer ház, a posta mellett, 38 szám alatt megnyitotta.

Debreczeni rövid hírek.

Öngyilkos öreg ember. Tegnap ismét öngyilkosság történt városunkban. Tóth János egy rendezett anyagi körülmények között élő családos ember Kut-utcai lakásán felakasztotta magát s meghalt. Tettének oka gyógyíthatatlan betegség. — **Sikkasztó jegyző.** Vámos-Peres község segédjegyzője elsikkasztotta a kórházi betegápolási kötszégeket. Az előjáróság felfüggeztette hivatalától s jelentést tett elide az ügyésznek.

— **Tolvajok a temetőben.** Kiss István és Melnar Mihály homokkerti lakosok a téli időre szükséges fat gyűszereket be, hogy a varad-utcai temetőbe járják ki s a fejfákat loptak el s feltűztek. A esősz tegnap tetten érte a tolvajokat s átadta a rendőrségnek. — **Adomány a szegény háznak.** Vetéssy Béla rendőrfogalmazó egy ezüst-kelyhet adományozott a szegényháznak.

Okirathamisító ügynök. A Bécsi biztosító intézet a rendőrség feljelentést tett két ügynökkel Toth Imre és Kovács Lajos ellen, hogy Hódmezővásárhelyen biztosítást kötöttek s a nyugdíjakat meghamisították. A vizsgálót megindította a rendőrség.

A pemete-fü czukorkák elkobzása.

Lapunk egyik előző számában Borsy Lajos czukrasz „Nyilt levelet” adott közre, melyben elpanaszolja azt a sérelmet, melyben a debreczeni orvos szövétség s a rendőrség indokolatlanul reszesítette. Egy jogtalan tényről s a magyar ipar üldözéséről van jelen esetben szó s így nem zárkozhatunk el, hogy ezzel az ügyvel mi is ne foglalkozunk. A pemete-fü czukorkákat dr. Burger Peter felhívására, ki ezzel a tétellel a külföldről hazánkba, Debreczenbe is nagymennyiségben beözönlő gyógyszerek, gyógyborok használatát igyekezett korlátozni, készítette Borsy Lajos czukrasz. Két evig zavartalanul árulhatta Borsy ezeket a czukrokat, s hirdette is a lapokban. Két év után egyszerre csak hirtelen betiltották a pemete-fü czukorkák árulását. Borsy ekkor vegyelemezte a czukorkáit s azokat teljesen ártalmatlannak, sőt az egészségre nézve hasznosnak találta. Ezután a miniszterhez ment Borsy s a miniszter azt mondta, hogy tovább is árulhatja a czukorkákat, de hirdetni csakis valamelyik orvos nevével hirdetheti, Burger kerte fel Borsy, engedje meg — miután az eszme ugyanis az övé volt, — nevével hirdethesse. — Burger dr. megarta az engedélyt, természetesen, hogy azt tisztességtelen reklamációkra fel ne használja. Burger Peter egyidejűleg elhatározását bejelentette az orvos szövétségnek is, hogy egy ilyen hazafias, a magyar ipar előmozdítását célzó szerforgalomba hozatalához odaadta nevét. Az orvos szövétség azonban nemrég azt a határozatot hozta, hogy Borsyt eltiltja az orvos nevének használatától s nem engedi meg, hogy az orvos nevét reklamációkra felhasználja, ezt az orvos állásra nézve tisztességtelenségnek is tartja. Ezen határozat után a főorvos jelentést tett a rendőrségnek, hogy Borsy Lajos jogtalanul készíti és árulja titkos szert (?). A rendőrség erre házkutatást tartott Borsynál s az összes pemete-fü czukorkákat elkobozta. Nem tudjuk mi

indította az orvos szövétséget arra, hogy ilyen határozatot hozzon, de legkevésbé értjük a főorvos s a rendőrség eljárását? Borsy Lajos czukorkái nem titkos s nem ártalmas szerek: hiszen vegyelemeztek s erről a főorvos urnak is tudomásai kellett bírnia; a rendőrségnek pedig egyáltalában nem volt joga a czukorkák elkobzásához, legfeljebb ahoz hogy megbünteti, mert a főorvos ur szerint jogtalanul (?) készíti s árulja. Ha a főorvos ur vizsgálatot tartana gyógyszerárakban s fűszer üzletekben százele, valóban titkos gyógyszer czukrokat s gyógyszereket találna melyeket külföldről importálnak hozzánk. De ezzel — mert hiszen, sem az orvos szövétség, sem pedig a főorvos ur nem törődik. — hanem ha a magyar ipar elnyomasáról van szó, akkor ugyalszik, sietnek s tényekkel ártalmára vannak a magyar iparnak. Különben a ker. és iparkamara s az ipartestület, mint értesülünk, sürgős felterjesztésben keresi meg a minisztert, intézkedjék az irant, utasítsa a hatóságokat, ne görditsenek akadályt a magyar iparczikkek terjesztése elé s a hatóságok jogtalan beleavatkozásukkal ne segítsék elő, hogy a külföld termékeivel meg jobban elarasszák hazánkat. Mindenesetre helyes lenne, ha az eset teljes megvilágítása végett az ez ügyben illetékesek is meg szólnának.

Távirat.

A képviselőház ülése.

— A „Debreczen” eredeti távirata. —

Budapest, február 19.

Pavlovits nemzetiségi képviselő volt ma a Hazban az első szónok, beszél a nemzetiségi törvényről, mely szerint csak sine nobis de nobis hozatott.

Apponyi elnök ezért rendreutasítja **Pavlovitsot** aztán folytonos zaj közben befejezi beszédét.

Rákosi Viktor beszél aztán és azzal kezd, hogy Széll Kalmán miniszterelnök, ha széttekint a ragyogó fővárosra és hallgatja az üdvözlőket hozó telegraf drótok zümögését azt hiszi hogy ő milyen nagy ur. de mihelyt meglebben a fekete zászló, eszébe juttatja, hogy mégsem oly hatalmas ur, mert Bécsből dirigálják.

Festi az ország nyomorúságát, mindenütt koldusok csatangolnak, akiknek aztán munka helyett ingyen tejet alamizsnát adnak, nálunk csak egy osztálynak van mindkét keze tele munkával, a végrehajtók; mily felségessé látvány volna, ha a munkanélküli végrehajtók rendeznének impozáns körmenetet; nemzeti műveltségünk csak a nemzeti uszoda van meg. (Zajos derűtség.)

A szászok határozott ellenségei a magyaroknak, felolvassa a magyarok ellen szász lapokban megjelent hazafiatlan cikkeket.

A „Kronstädter Zeitung” azt írta Vilmos német császár híres toasztjára, hogy az a pezsgő hatása alatt mondatott. (Mozgás.)

Lurtz Károly szász képviselő; Tessék felolvasni.

Rákosi: Felolvassam a cikket talán ön írta?

Viharos tetszés és taps.

Rákosi: Lurtz Károly képviselő: Braszóban a városi közgyűlésen kijelentette, hogy az oláhoknak mindent megadunk a magyaroknak semmit.

Óriási zaj.

Koródi: Nem áll!

Rákosi: Ha önök nem szászok volnának Magyarországon, hanem, lengyelek Németországban, akkor nem a parlamentben,

hanem a börtönben ülnének (Viharos taps a szélső baloldalon)

Koródi képviselő eltiltotta leányainak, hogy magyar ünnepeken részt vegyenek. — Igaz-e ez?

Koródi: Igaz!

Juszt: Disznóság, hogy mer akkor beszélni. Zaj.

Rákosi: Egész esomó adatom van a szászok rosszhiszeműsége ellen

A szászok a magyar állameszme híveinek vallják magukat, de ez csak szemfényvesztés; itt vércel áztatott dicsőséges haza van, ha ezt szeretik a szászok baráti jobbnak nyújtjuk, ellenben ne várjanak semmit.

Nincs ez országban más üldözött, csak maga a magyar.

(Viharos tetszés.)

Ugyalszik **Andrássy** Tivadar nem hiszi, nézze meg.

A görög katolikusok csuszva másztak a pápa aranyos kapujáig a magyar liturgiáért és még sem kapták meg. (Nagy tetszés.) Csatlakozik **Kossuth** Ferencz javaslatához.

Hosszas viharos taps. Szónokot tömegesen üdvözlök.

Szünet után, **Koródi** és **Lurtz** mentésükre szót emeltek melyre **Rákosi** replikáz a Haz osztatlan tetszése közt.

Utána **Vészi** József beszélt.

A trieszti véres napokról.

(Egy trieszti olasz lap leleplezései.)

(A Piccolo jelentése.)

A trieszti Piccolo, mely péntek óta ma jelent meg először, ma világosabb képet adja a véres eseményeknek. A trieszti újság minden kommentár nélkül, csak az események reprodukálására szorítkozik, de ezt is bizonyos felénk tartozkodással teszi. Mindenekelőtt leközi a helytartóság egy rendeletét, mely meghagyja a hírlapoknak, hogy három órával a megjelenés előtt egy kész példányt tartoznak beszoállításni és csak ha azt a cenzura kiadhatónak találja, kezdhetik meg a lap szétküldését. Ellenkező esetben hathavi foghazzal büntethetők.

Nagyban hozzájárult a pánik növeléséhez, hogy a lapok nem jelentek meg, mert a közönség még a történeknél is rosszabb gondolt és aki tehette, valósággal szökött a tengerpartról.

Ezt is csak sejteni lehet a Piccolóból, amelyet ezuttal, mintha a katonai parancsnokság szerkesztett volna és nem a munka társak. Kiténik továbbá, hogy a katonai hatalom készületlensége, a hatóságok energiátlansága csak fokozta a bajt. Az első hírre ugyanis összevissza egy századot küldtek ki az akkor már tízezernyi tömeg szétoszlására, ami végzetes hibának bizonyult. Mikor ugyanis a katonaság megjelent a főtéren, már szembe találta magát a mindenfelől érkező tömegekkel, mire a parancsnokotiszt a századot kégytelen volt szétoszlítani. Így került aztán egy szakaszvezető és hat ember a Piazza Verdi elé, szembe a postaépülettel. Ekkor történt, hogy a tözsde épülete előtt egy főhadnagy ugyancsak hat emberrel, belelövetett a tömegbe. — A szakaszvezető, hallva a puskaropogást, úgy látszik tökéletesen elvesztette a fejét, és tüzet vezetett a majdnem elhagyott téren, amelyen akkor kezdtek keresztülszaladgálni a korzón történt lövés elől menekülők.

Annnyit megállapítottak, hogy mikor a tömeg előre nyomult, az első sorban csupa asszony és lány volt, kik közül egyik —

még nem tudni, nekiszaladt-e a szurony-nak, vagy véletlenül elesett-e — szóval föld-rebukott, mire a főhadnagy lehajolt hozzá. A tömeg ezt félreértve, azt hitte, hogy a főhadnagy lökte el a lányt, ezért mindenki előrerohant és közvetlen a feltűzött szuronyok elé került.

Ebben a perczen eldőrdültek a lövések, melyeket nem a főhadnagy vezényelt, hanem alkalmasint az altiszt, de az sincs kizarva, hogy a legénység magától lött látva az általános helyzetet.

Ezeknek a lövéseknek visszhangja képpen lövetett a közelben posztoló szakaszvezető is az ő pár emberével, amire semmi ok nem volt. Sajnos, mint ilyenkor rendszeren ezuttal is a legárta lanabbakban pusztított a Manlicher, igen sok nőt és gyermeket gyilkolva meg.

Az eseteket a Jendörség azonnal elszállította a kórházakba és innen a temetőbe. A lap hátsó oldalán gyászkeretes jelentésekben ad hírt az elhunytakról. Egyébent a következő napok eseményeiről nincsen tudósítása. Csak annyit jegyez meg hogy az emberek a történetek hatása alatt nem mertek az utcára menni és a statárium kihirdetése a legnagyobb ijedelmet okozta. Az ujság egy munkatársa meglátogatta a kórházban fekvő sebesülteket és beszámolóva a Manlicher-golyó által okozott sebekről. Valóságos tanulmány ez, melyről orvosok hetekig fognak értekezni.

Amint, úgy a sorok között, elárul, hogy a közös hadsereg fegyverei „teljesen megbízhatók.”

(A mai helyzet.)

A helyzet általában normális s tegnap óta nem változott. A kórházban levő sebesültek, kettő kivételével, jobban vannak. A sebesült asszonyok állapota is javult. A katonaságot ma kivonják a középületekből. A Deli Vasút jelentése szerint a trieszti általános munkasztrájk véget ért és a Trieszttel való áruforgalom ismét megkezdődik egész terjedelmében. A muggiai öbölben még mindig ott áll az a három hadihajó, amely tegnap ideérkezett: a Budapest, Wien, a Monarch és egy torpedónaszád. A hadihajóknak az a főfeladata, hogy a Lloyd-arsenalt és a Stabilimento Tecnico őrizzék. A hajókon ezeröt-záz főnyi legénység van.

A Monarch hajóról tegnap huszonnégy ember a san-marceoi rakodóra ment, hogy egy új hadihajó építésére vigyázzanak, Trieszt középületeiben is látni most a nat-rozokat, amint puskával őrt allanak.

Az ostromállapot miatt az idevaló lapok csak nagyon hezages kivonatokban közlik az események kapcsán a reichsrathban mondott éles beszédeket. Az ostromállapot kihirdetése óta tizenkét letartóztatás történt, majdnem kivétel nélkül fegyverhordozás miatt. Tegnap néhány szocialista agitátort tartóztattak le.

(A helytartó diadalmi jele.)

A trieszti vérontás már a Reichsrathban is szóvá került. A szocial demokraták sürgösen javasolták, hogy a kormány gróf Goess trieszti helytartót fügessze fel, a statáriumot pedig helyezze hatályon kívül. A kormány azonban ragaszkodik a rendelkezéseikhez míg Triesztben a nyugalom és rend teljesen helyre nem áll. Ellenhegen szocialista képviselő, a sürgösség indítványozója elmondja, hogy az ostromállapotot hallatlanul frivol módon rendelték el. Majd leírja a katonaság és a tüntetők között támadt összeütközést. Elmondja, hogy Köppel főhadnagy kardjával elmetszette egy asszony keblét.

— Bevert ablakok még nem kívánnak halálos ítéletet! — kiáltja a miniszterelnök felé.

Azután elővesz egy sárral befejesken-dezett, golyóktól atlyukasztott kalapot, melyhez agyvelőreszletek tapadnak.

— Ez Goess gróf helytartónak diadalmi jele! — kiáltja a szocialisták nagy izgatottsága közepette.

Műsor:

Csütörtökön, San-Toy. Operette 3 felvonásban.

Pénteken. ujdonságul először: A sasok. Bohózat 3 felvonásban.

Szombaton, Ugyanez.

Vasárnap két előadás. Délután félhely árrakkal Debreczen a holdban.

Este rendes helyárrakkal béreltszűnetben: Bukov, a székelyek hőhéja. Történelmi színmű 3 felvonásban.

Megrovási kaland.*

Arany János levele Platz Bonifaczhoz.

(Kelt a Menyországban hamvazó szerdán.)

Szörnyen eljárt a szád, amint hallom, Bóni, Pedig amit mondasz, jó lesz megfontolni; Mert nem hiába vagy direktorok feje; Szavadnak sulya van, legyen hát veleje.

*) Ezt a sikerült verselményt a Rostkovitz Arthur barátunk által szerkesztett Szegedi Közvelemény napi lapból vettük át. A megénekelt hős Platz Bonifaczhó páter, egyiptoni utazó, ugynevezett „tűdős” szegedi és vidéki kir. tankerületi főigazgató, a kinek ugyan a csuhája alá csip bizonyos „Lantos diák”. Noha lapunk olvasói nem ösmerhetik személyesen Bonifaczhót és a szegedi viszonyokat, de szórakozhatnak a verselményen, mert hű a kép, az alak és Platz Bonifaczhó a hatalmas sulyokvetésért megérdemli, hogy messzebb hatáiban is megösmérjék és nevensenek a reverendén. Tomörkény István, a jeles magyar író, tényleg nem szorult ilyen hízelgőre, az ő művei dícsérik magokat, a német lelkű nagyságos barát visszatetsző hízelgés nélkül is. De ime lelkeim olvassátok, élvezetel, — a szegedi verses krónikát, mely oly sikerült, hogy még az idegen vidéki is felderülhet rajta.

Szerk:

Tudjuk, hogy sok roszt fát tettél már a tűzre, Józán magyar észszel esuf játékot üzve. Fáraóknak járod megvénült országát És ott keresgéled népünk orvosságát.

Összenyirtál, irtál sok tücsköt-bogarat, Mitől magyar ember mindig fálnak szalad, Ollóztál a német sógornak nagy könnyvet, Melyért a magyar nép biz nem hullajt könnyet.

Darwinnal is kedved szottyant perbe szállni, Mert jól tudtad, véled úgy se fog kiállni, „Ember eredését” megfontéd nagy garral, De nem jutalmaztak érte száz aranyyal.

Theológiának vagy régen doktora; Dugonics-társaság főfomatadora, Magyar diákságot buktatod, kegyetlen, Pedig még ma sincsen diploma zsebedben.

Nem csodáljuk tehát, ha nagyokat mondasz, Petőfit és Tompát meg engem lehordasz... De hát így kell nekünk, szittya magyaroknak, Kik nem tömjénezünk soha a papoknak...

Német szót nem ejtett soha ki a szájunk, Nem germanizáltunk, kozmopolitáztunk, Kánontudományyal sohasem törődtünk, Nehogy a józan ész bucsut vegyen tőlünk.

Hanem az megtettük, hogy verseket irtunk És mikor bajban volt, nemzetünkkel sirtunk; Sőt azt is képzeljük, amit irtunk: igaz, És népünk számára léssen benne vigasz.

Te meg most mit mondasz, irván Békefinek? Hogy párja nem lehet Tömörkény Pistinek? S aki nem olvassa Engel-nyomta könyvét: Az nem is sejtethi a magyar nép lelkét?

Lánczos lobogóját! Fekomadta Bóni! Hogy tudod magadat ily nagyon elszóni? Hát én meg a Sanyi és Miska pajtásunk, Mi a magyar népnek szívébe nem láttunk?

És amit mi irtunk, kutyába sem veszed? Ugyan, Bóni, ugyan, hová lett az eszed? Csak azért, hogy kegyét Naplóéknak megnyerd, Ily badar beszéddel koptatod a nyelved?

Szó ide, szó oda, de biz az nem járja, Hogy hirünk-nevünk rosz pennád piszkálja, Ne írj ilyeneket, mert elsül, a fejed És az egész világ a szemedbe nevet.

S ha megint irni fogsz, lejjövünk az égből, Nádpáczát kivesszük jó Wlassics kezéből, S kiporoljuk csuhád, mikor benne leszel, Maskor jobban megrágd, hogy mit is cselekszel! (szel!)

De ne csak jól megrágd, jól meg is emészed, Amig Naplóéknak tálezájára tészed. Ha meg nem emésztéd, nyeljed le még egyszer Nem szép a talpnyalás, bármiként igyekszel.

Foulard selyem 60 krtól

3 frt 65 krig, valamint állandóan a legújabb fekete, fehér és színes „Henneberg selymek” 60 krtól 14 frt 65 krig — méterenként — sima, sávos, kockázott, mintázott damasztok stb.

Menyasszony selyem	65 krtól	— 14 frt 65 krig
Selyem-damaszt	65	— 14 „ 65
Selyem-kelmék öltönyöknek 8 frt	65	— 42 „ 75
Selyem-foulard nyomtatással	60	— 3 „ 65
Bábi-selyem	60	— 14 „ 65
Selyem-grenadin	80	— 7 „ 65

méterenként portó és vámmentesen a házhöz. Minták postafordultával, Schweiczba kétszeres levélpórtó.

G. Henneberg, selyem gyáros, Zürich

[cs. és kir. udvari szállító.]

Ilyen hízolgőre nem szorul Tömörkény, Hisz' a paraszt-tárczák árát besöpörvén Földi boldogságnak csipetnyit sem örül, Forgolódj csak Bóni inkább szoknyák körül.

Most pedig ég veled reverende Bóni, Aki csak olyan vagy, mint a makaróni, Az is oly tetszetős, tartalmas külsőre, Pedig a tartalmat kifutták belőle.

Másolat hitelül :
Lantos diák.

IRODALOM.

Legújabb könyvek.

(Kaphatók **László Albert és társa** debreczeni könyvkereskedésében.)

Bárd Miklós „Versek.” Diszkötés. Budapesti Hirlap újságvallalata a kiadó. Rákosi Jenő irt. hozza előszavakat. Eredeti, zamatos, mély erzesű, magyar verses kötet. 202 oldalra terjed. Ára 2 k. 50 f. A szerzője, ki alnév alatt rejőzködik, valamikor a Debreczenben állomásozó Vilmos huszárezrednél volt huszártiszt.

Hope Antony „Frozo.” 2 kötetes regény. Szenzációs mese a regés keletről, egy török aralta görög szigetről. Kiadó: Rákosi Jenő könyvvállalata. Ára 1 k. 60 f.

Corelli Marib „A hatalmas parány.” Regény. Ára 1 k. 20 f. Rákosi Jenő könyvkiadó vállalata.

Henry Greville „Egy anya multja.” Regény. Ára 1 k. 20. Rákosi Jenő könyvkiadó vállalata.

„Boszorkány tánc.” Irta Bródy Miksa. A képeket rajzolta Feiks Jenő. Pallas-nyomda. Legnagyobb mértékben szeczeziós verses mű. Foltos, gázos, kormos a tartalma, mint a budapesti levegő. Ára 2 k.

„Komorovesák Kapitány.” Történetek a katona életből. Irta Szász Karoly. Singer és Wolfner bizománya. Ára 3 k. Mintegy 191 nagy oldalra terjed. A szerző szeretettel megfigyelő erővel írta meg ezen rendes menet ütemű katona történeteit.

Pásztor Árpád „Versek.” 1899—1902. Lampel Róbert kiadása. Ára 2 k.

Szemere György „A Dobay-Ház.” Regény. Rákosi Jenő kiadása. 280 oldalra terjed. Ára 3 korona. Szemerét most sokan dicserik. Ha nem is kifogastalan, de mert a magyar élethől festi alakjait, meríti tárgyait, figyelmet, olvasást érdemel.

Gróf Zrínyi Miklós. A költő. Irta dr. Széhy Károly. A magyar történelmi társulat kiadása. Né yedik kötet. Ára 6 k. 40 f. Athenaeum-nyomda.

Jean Jaques Rousseau. „A művészetek és tudományok hatása az erkölcsökre.” Fraacziából fordította Vajda József. Ára 60 fillér.

„Az eszme.” Kéthavi folyóirat, I. évfolyam, I. füzet. Szerkeszti és kiadja Bodnár Zsigmond Három füzet ára 3 korona. Todd „Népszerű csilágászat.” 323 rajzzal. Természet tudományi Társulat kiadása. Ára 10 kor.

Egyházi szervezet és vallásügyi igazgatás Magyarországon. Tankönyv éskézíkönyv közigazgatási tanfolyamok és községi jegyzők részére. Irta dr. Melichar Kálmán. Kiadta Pallas nyomda ára 2 kor.

Kemény Ferencz „Világakadémia.” Lampel Róbert kiadása. Ára 1 k.

„Vitás kérdéseink.” I. Az önálló vámtérület mérlege. Irta dr. Smialovszky Valér. Grill Károly kiadása. Ára 50 fillér.

„A zsidóság szervezete az európai ál-

lamokban.” Irta dr. Venetianer Lajos. Lampel Róbert kiadása. Ára 6 korona.

„A nemzetközi választott bíróságok multja, jelene és jövője.” Irta dr. Ferenczy Árpád. Előszóval ellátta gróf Apponyi Albert. Franklin-társulat. Ára 3 kor.

„Anatómia és divat.” Három népszerű előadás. Irta: dr. Thanoffer Lajos egyetemi tanár. Kiadta Természetudományi Társulat. Ára 5 kor.

„Emlékeim.” Elbeszélések és Rajzok 18 képpel. Irta: Perjessy Lajos. Előszóval ellátta Herczeg Ferencz. Ára 2 kor. Singer és Wolfner bizománya.

„A magyar függetlenségi harc 1848/49. a delvidéken. Irta Olchváry Ö. I áttekintő és 9 csatavázlattal. A szerző sajátja. Ára 6 korona.

„Praehistoria.” Az ember a történelmi kor kezdetéig. Irta Bibó—Bige György szabadkai gymn. tanár. Ára 2 kor. 40 fillér.

„Építési tájékoztató”. 100 abra lappal. Irta: Nemethy József mérnök Két kötet ára 20 korona.

„Néhány szó a gyógyszerérték államosításához.” Irta Hankovits Ferencz gyógy szerész. Nagyváradon jelent meg. Ára 60 fillér.

Vámbery Rusztem „A párba Angliában és nálunk.” Budapesti kiadás. Ára 40 fillér.

„A magyar nyelvújítás szótára.” a kedveltebb képzők és képzésmódok jegyzékével. Irta: Szily Kálmán. Hornyánszky Viktor kiadása. Ára 8 korona.

A szerzőktől beküldött művek.

(E könyveket még ismertetni fogjuk.)

Debreczeni lelkész tár. Első kötet. Gyakorlati evang. reform. „Papi — Lexikon.” Szerkesztette S. Szabó József felszentelt lelkész, debreczeni kollegiumi tanár. Ára füzve 6 korona. Kötve 7 korona. Debreczen, 1902. Tegedy K. Lajos utoda Eperjessy István kiadása. Nyomatott Debreczen város könyvnyomdájában 650 oldal. Munkatársai a reformatus papság jelesei.

„Néhány szó a ruthén kérdéshez.” — Irta Kuthi Zsigmond debreczeni igazgató tanító. Ára 20 fillér. Nyomatott Horovitz Zsigmond debreczeni könyvnyomdájában.

„A XX. század igazi népevelői.” — A magyar tanítószag, papság jegyzőség, gazdasági, társadalmi, erkölcsi, hazafias s népevelői újabb nemzetmentő teendők és jogos követeléseit. Irta: Sassi Nagy Lajos. Ára 1 korona. Nyomatott Szeczen, Endrényi Lajos könyvsajtóján. 194. oldal.

Szilágyi Imre „Versek”. Nyomatott a város könyvnyomdájában. 68. oldal.

CSARNOK.

Vaterloo.

Erockmann—Chatrián elbeszélése után fordította: ifjabb Móríc Pál.

Pillanatokig tekintgettem jobbra-balra, hogy merre forduljak? És midőn láttam, hogy képtelenség ezen embertömegben csak egy lépést is előbbre haladni, egy melék utazéskában esaptam át, hogy a bástyákat elérvén, a körmenetet a német kapuál vártam, mivel az iskola után kereszttől errefelé fordultak. Tizenegy óratájt lehetett Ez nap oly sokat tapasztaltam, a min azóta is sokat töprengtem. Nagy bal szerencsének az előjelei voltak ezek, de senki sem látta meg, senki sem gondolkodott a jelenségek felől. Csak később sopánkodott, siránkozott mindenki, midőn a világot újból lenyomta a

balszerencse, midőn ismét fegyvert kellett fogni, hogy darabokra vagdaltassuk magunkat, csak ekkor kezdtek gondolkozni az emberek :

Ó, ha józanabbak lettünk volna . . . Ó, ha igazságosabbak lettünk volna . . . Ó, ha okosabbak lettünk volna . . . Mily más-ként volnánk most . . . Ma is otthon ülhetnénk, a helyett hogy ismét mngkezdődtek a háborúság iszonyúságai . . . És talán oly sokba került volna ez ? . . . Ó, dehogya ! Ó, dehogya ! . . . Csak megnyughattunk volna egymástól . . . Hisz ez talán mégsem oly nehéz ! — Ó, micsoda nyomorúság !

A Lanche-utezán haladtam lefelé, a hol a császárság idejében a hadiszőkevényeket lövöldözték agyon. A zajgó-tömegtől távolodtam és így az ének, az imádság morajlása, a harangok bűgása is csöndesedett. Minden ajtó, minden ablak be volt csukva. Minden nép a körmenetben tolongott. Ezen csöndes, félre eső helyen, az ódonvárosrész házainak az árnyékában néhány percze megállottam, hogy csillapuljak. A bástyákon át, a mezőségről frissítő levegő áramlott felém. A távoli zsvajt hallgatván, száritgattam verejtékes homlokomat.

— Jaj ! hol találom meg Katiczát ?

Már épp, indulni akartam, midőn hirtelen kiáltást hallottam.

— Margarát, számolja csak össze, hány a lökés ?

Csak most vettem észre, hogy a Collin apó első emeleti ablakai nyitvak és hogy a helyiségben, ingujra gyürkőzve, billiárdoznak az emberek. Rövidre nyit haju, pödrött bajszu, viharedzett arcu vén katonák voltak. Lármázva morogtak a billiárdasztal körül, vajmi keveset törődtek XV.-dik Lajossal, a polgármesterrel, a parancsnokkal, a polgárokkal, az egyik zőnök, nyakkendőtlen vasgyuró, a ki huszáros pofaszakállával tünt fel, még ki is hejt az ablakon és a tér felé tekintvén kiáltotta :

— Ötvenre játszuk ezt a játszmat !

Mindjárt rájöttem, hogy ezek várokozásai allományu katonatisztek, a kik utolsó fil-léreikből kifogyván még nagy nyomorral fog-nak küzdeni. Tovább indultam, gondolatim-ba mélyedtem, de a német kapuhoz érve, felejtettem mindent. A körmenet az uteza-sarkáról fordult ki, a táborioltárnál, mint csak a trombita harsogás ugy zengett az ének. A nancy i fiatal papok magasra emelt kereszttel igyokeztek tömeget rendben tartani. A templom szolga a fejedelmi büszkén emelte a zászlóját. E ől a papság és az énekes fiézkók vitték a vezér hangot, a mely a tömeg ajkiról hangzott vissza. Mindez pedig tompa, megdöböntő morajlásban bugott, zajgott az égig.

En lábujhegyre pipiskedve bámultam a tömegre. Csak Katicza után epekedett a szemem ; de a sok zászlónál, háromszögletes kalapnál, süvegnél, alig különböztettem meg valamit. Az Ulrik-utezán húzódtak lefelé. Még ennyi ember ritkán gyült össze a környékből, csak a kis gyermekek és néhány ven asszony maradt otthon a faluban házr-zőknék.

Legkevesebb husz perczig vizsgálód-tam így, midőn Katiczát sikerült Grédi néni mellett felfedezni. A néni hangja tenyleg kihallatszott a többi közül. Katicza szólanul, szempilláit lesütve, apróléptekben haladt előre. — Ó, vajha kiálthattam volna utána, talán megösmert volna ? De tanc esabb volt hallgatni ; mert már azt is zokon vet-ték, hogy a bucsujárásban nem vettem részt. Egyebet ma sem mondhatok, az öregebb pfalezburgi polgárok is bizonyíthatják, hogy katiczámnal esinosabb, kedvesebb lany nem volt a környékben sem, hogy így tehát Bertha Józsinak sem volt oka panaszra.

(Folyt. köv.)

APRÓ HIRDETESEK.

10 szög 40 fillér, azontul minden szó 2 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 4 fillér.

Uj gőzmalom! Van szerencsém a n. é. közönségnek szives tudomására hozni, hogy **Debreczenben a volt sertésvásártéren, a Bárány korcsma átellenében, egy a mai kornak megfelelő a legjobb berendezéssel ellátott új gőzmalmot és olaj malmot állítottam fel.** Az őrlető közönségnek tehát a legjobb alkalma nyílik, buza, rozs, tengeri és többi terményeit **olcsón és kitünő minőségben** nálam őrletni, foleladatom oda irányul, hogy a t. cz. közönség lelkiismeretes és pontos kezeltetésem által minden tekintetben **lelegitve** legyen egy az átadott súly, valamint a termények **eredeti minőségben** feldolgozott őrleményekben való visszaadása által. A t. cz. közönség b. partfogását kerve kiváló tisztet **Rosenthal Dániel**. Liszt, korpa, dara eladás a malomban kiesinyben és nagyban.

Bérházakra vidéki városokban hol megyei székhely, törvényszék van, előnyös **forlesztéses kölcsönök** 30-50 év közti időtartamra nyújtottak. **Háztulajdonosok** közülök melőbb ezimüket, ház értéket, berendezelmét, betáblázott terhet e címre: **"Videki bérházak rendezése"** Post restant Budapest. 55 szamu postahivatal.

Eladó ház Debreczenben a Hatvan utca elején piachoz közel eső 8. sz. - 415 negyszögöl területű házastelek kedvező feltételek mellett eladó. Értekezhetni Hódj Belanéval Egyház ter 17. Debreczenben.

2 nagyobb urilakás, melynek mindegyike 5 szoba, fürdő szoba és mellékhelyiségekből áll, légszusz világitással, udvari vízvezetékkel, a legnagyobb két nyelmmel berendezve, esetleg istállóval együtt máj. 1-től kiadó Rákóczy-utca 11 sz. (volt Liptai ház.) Értekezhetni ugyanott.

Megvételre keresek jó karban levő kovács műhely felszerelést, Czim Stuhberger V. Peres.

Kiadó a főpiacson 4 szoba, előszoba, konyha, pincze, mosókonyha stb. nagy kényelemmel ellátott urilakás máj. 1-től. Ugyanott egy bolthelyiség kiadó. Értekezhetni **Ranunkel H. és fia** cézgnel.

Eladó bor 70 hliter kitünő fajbor 1901 é. termés, Vadász Emil Akosföldi szőlőtelepén. Ugyanott fajtiszta szőlővesszők, magas törzsű oltozott angol köszmete és rózsafak kaphatók olcsó áron. Levelbeli tudukozódások a tulajdonoshoz címzendők Debreczen Homokkert 185.

Ház és udvar május 1-től kezdve kiadó a Hatvan-u. 43 sz. a. a gyümölcs piacson. Értekezhetni Csengeri Ignac sztraktaraban.

Szőlő oltvány eladó Dobi Sandornál H-Nádudvaron.

Tanuló helyvetetik. Czim a kiadóhivatalban.

Magkereskedésemet

új helyiségemben, Kossuth-utca 7 sz.

a régi szőlid alapokon tetemesen kibővítettem s azt úgy **gazdasági, mint konyhakerti és virágmagokkal** gazdagon felszereltem.

Saját érdekemben jól teszi mindenki, mielőtt szükségletét magfélékben fedezné, ha megtekintí magraktáramat s meggyőződést szerez ezégem **kiváló szállító képességéről**. Mintakkal és új magy

képes árjegyzékkel

szívesen állok rendelkezésre.

Kontsek Géza

magkereskedése.

Előbb **Gaszner Károly**.

Tisza-Polgáron

(Szabolcsmegye)

Kis-Kapros pusztán 300 hold (1200 öles) jóminőségű

legelőföld

egy évi időtartamra, **albérletbe** kiadandó 1200 öles holdanként 8 koronájával.

Az egy év után 800 hold lesz 8 évi időtartamra kiadandó.

Ertekezhetni **Bartók János** főbíróval Tisza-Polgáron.

Ujdonság!

Szabadalmazva Magyarországon és a szomszédos államokban.

POLGÁR SÁNDOR

m. kir. szabad nyert orvosi mű és kötszerész

BUDAPEST

VII. Erzsébet-körút 50.

egész új szerkezetű serkőt talál fel, mely a legmodernebb technikai vívmányok között, orvosi kapacitások szerint, a legelőbb helyet foglalja el e téren a legelőbb életsebnek bizonyult. Fenti nevezett cézgnel az összes betegápolási cikkek, kötszerek.

gummiruk

stb. a legjobb minőségben jutányosan beszerezhetők. Nagy **képes árjegyzék** ingyen és barmintva. Fenti címre ügyelni tessék.

Utánzás ellen védve 16507 sz.

Nagyerdei fürdő és vizgyógytelep.

A nagyerdei parkban fekvő fürdőtelepet kezelesünkbe vévén, tudatjuk, hogy a további átalakításokig is a gőz és kádfürdőt üzemen tartjuk.

A kádfürdő helyiségekben mar most is berendeztük az **összes specialis gyógyfürdőt**, u. m.:

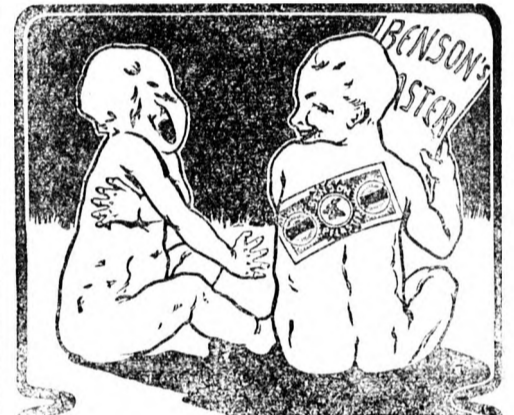
Mor-vasláp fürdőt

specialis nőbetegeknek; **vas jódos fürdőt, vérszegény, sápkóros, görvélyes, gyengén fejlett stb. betegek és gyermekeknek** és a legkülönfélébb bőrbajok ellen.

valódi kénes iszap fürdőt

csusz, rheuma és meghüléseknél, **fenyőfürdőt mellbetegek részére, sós fürdőt a bőrbántalmak és nőibajok ellen.** Nevezett gyógyfürdők orvosi utasítás és felügyelet mellett készítettnek.

Gyógyfürdő jegyek csakis a pénztárnál kaphatók. **A fürdőbérlek.**

Seabury & Johnson-féle

BENSON-TAPASZ

a leghatásosabb szer köszvény, csusz, derékfájás, hátbaj, mellbaj, köhögés és mindenféle meghüléseknél.

Cvakodjunk csekélyebb értékű utánzatoktól.

Kapható Mihalovits J. gyógyszer. Debreczen.

Fitos Ferencz gyógyszer. N.-Károly.

Louis Ritz & Co. Hamburg.

Meghívás.

A debreczeni ipar és kereskedelmi bank XXXV-ik évi rendes közgyűlését

1902. márczius 2-án, d. u. 3 órakor

saját üzleti helyiségeiben tartja meg, melyre a részvényesek tisztelettel meghívotnak (azáltal a figyelmeztetéssel, hogy részvényeiket a közgyűlés előtt 5 nappal az intézeti pénztárnál le kell tenniük.)

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság jelentése és számadása az 1901. üzlet évről és indítványa az évi nyereség felosztása iránt.
2. A felügyelő bizottság jelentése.
3. A mérleg megállapítása, a nyereség iránti határozat.
4. A felmentvény iránti intézkedés.
5. Két sorrend szerint kilépő igazgatósági tag helyének választás utján betöltése.

Az igazgatóság.

Az évi jelentés, mérleg s az ezekre vonatkozó adatok f. é. február 21-től kezdve az intézeti helyiségeiben az üzleti órák alatt megtekinthetők.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczen, a főpostával szemben.